

Domache NOVICE

LETO IV.

Štev. 16

LENART, 27. avgusta 1964

Urejuje uredniški odbor: Vet. Ivo Rapoc, predsednik — člani: Breda Štuhec, Jože Šuman, Slavko Levaičič in Franček Stefanec. — Odgovorni urednik Franček Stefanec. — Uredništvo in uprava Lenart, Radgona 9. — Izhaja stalno na 8 straneh drugi in četrti četrtek. — Letna naročnina 500 din, inozemstvo 900 din. — Tekoči račun pri podružnici NB Maribor številka 604-11-608-105. — Ime: Pogodbena skupnost za izdajanje časopisa »Domache novice« Lenart. — Tiska CP »Celjski tiske Celje.

»AGROKOMBINAT« KZ LENART:

54 MILIJONOV ČISTEGA DOHODKA

POMEMBEN USPEH AGROKOMBINATA KZ LENART — PLAN PROIZVODNJE ZA PRVO POLLETJE JE USPEŠNO REALIZIRAN — NAJVEČJI USPEHI V KMETIJSTVU — PREDVIDOMA BO LETNA REALIZACIJA OSTALA ISTA — V SADJARSTVU BO IZGUBA VSLED TOČE — POVIŠALI OSEBNE DOHODKE

V Agrokombinatu KZ Lenart so napravili pregled poslovanja za prvo polletje letošnjega leta in ugotovili, da je bil največji uspeh dosežen v kmetijstvu, kjer so dosegli 22.274.000 din čistega dohodka, v delovni enoti blagovni promet 18.844.059 din, v transportu 7.238.280 din in v Brestu 2.868.925 din čistega dohodka.

Slabša realizacija je pri proizvodnji mleka, kjer je 2 milij. din izgube. To se bo nadoknadilo z znižanjem proizvodnih stroškov. V jesenskih mesecih bodo pasli krave in bodo prihranili čas in sredstva okoli krmiljenja. Zato pričakujejo,

da bo ta proizvodnja na koncu leta rentabilna, na kar bo vplivala tudi sedanja podražitev mleka.

Pričakujejo, da bo na koncu leta imelo sadjarstvo okoli 25 milijonov din izgube, kar je posledica toče iz leta 1962. Ta primanjkljaj bodo pokrili z boljšimi donosi drugih kultur. Pri koruzi na primer pričakujejo 15 milijonov dobička.

Ze lansko leto so na Agrokombinatu izkoristili vse možnosti za čimboljše proizvodnjo. S takšnim

delom so letos nadaljevali in dosegli zelo lep uspeh. V prvem polletju so dosegli 674.678.374 din celotnega dohodka in 54.517.579 din čistega dohodka. Če to primerjamo z letnim planom eksterne realizacije, ki je 1 milijardo 260 milijonov din, skupaj z interno pa 1 milijardo 700 milijonov din, potem ugotovimo velik napredek. Računati moramo, da se velik del proizvodnje realizira šele v drugem polletju. Na uspešen finančni rezultat je vplivala tudi letos vnovčena lanskoletna realizacija. Celotna lanskoletna realizacija je bila 1 milijardo 340 milijonov din

(interna in eksterna). Lansko leto plačane realizacije pa je bilo 960 milijonov din.

Na Agrokombinatu predvidevajo, da bo na koncu leta ostal čist dohodek v sedanji višini.

Napram lanskem letu so na Agrokombinatu KZ Lenart dvignili osebne prejemke za 40%. Od 15. julija dalje so najnižje osebne prejemke povečali za 6.000 din, za prejemke od 30 do 40.000 din je povečanje 2.000 in za prejemke od 40 do 50.000 za 1.000 din. V tretjem tromesečju bodo obravnavali še ostale osebne dohodke.

Gasilcem sodobno opremo

SVEČANE PRIREDITVE V LENARTU — PODELJENA PRIZNANJA ZASLUŽNIM GASILCEM — OČBINSKA SKUPŠČINA LENART POKROVITELJ PRIREDITVE — NAVZOČI POMEMBNI GASILSKI IN POLITIČNI PREDSTAVNIKI — MANEVR S SODOBNO OPREMO — VELIKO SREČANJE GASILCEV

S trinajstim avgustom so se pričele prireditve v počastitev 90. obletnice ustanovitve gasilskega društva Lenart. Vrhunec praznovanja je bil v nedeljo, 16. avgusta. Ta dan so prispeli v Lenart vidni gasilski in politični predstavniki: podpredsednik Gasilske zveze Slovenije SREČKO DINC,

inštruktor gasilske zveze Slovenije (za Stajersko) MILAN KLEMENČIČ, predsednik nadzornega odbora gasilske zveze Slovenije ANTON PŠENICNIK, predsednik Okrajne gasilske zveze Maribor JANKO ČAKS, zvezni poslanec IVAN ROS in drugi. Od domačinov so se prireditve udeležili:

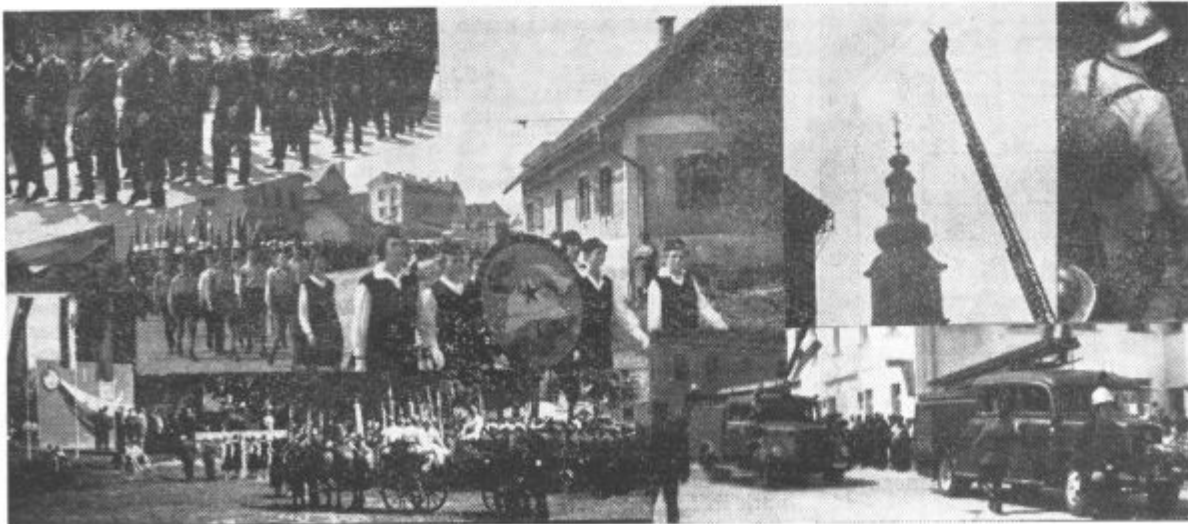
predsednik OS EDO ZORKO, republiška poslanka in sekretarka obč. odb. SZDL Lenart JELKA FIRBAS, organizacijski sekretar občinskega komiteja ZKS Lenart IVAN ČRNČEC, predsednik občinske gasilske zveze ALFRED PIRHER in drugi. Poleg njih so

prispeli gasilci iz bližnje in daljne okolice.

Zastave, cvetje in sončno jutro so pozdravili vse, ki so prispeli tokrat v Lenart. Godba je od zgodnjih jutranjih ur in kasno v dopoldne igrala koračnice. Gostje in domačini pa so si ogledovali številna gasilska vozila.

Nekaj po 9 uri je bila v kulturnem domu slavnostna seja gasilskega društva Lenart. Na seji je govoril predsednik društva FERDO FIRBAS, ki je opisal delovanje društva v 90. letih.

Po slavnostni seji je bila parada, v kateri je sodelovalo okoli 500 gasilcev, 22 gasilskih vozil in 27 praporov sosednjih gasilskih društev. Po paradi je bilo na nogometnem igrišču zborovanje, ki ga je otvoril predsednik občinske gasilske zveze ALFRED PIRHER, ki je med ostalim dejal, da je 90. obletnica za lenarške gasilce pomembno zgodovinsko doživetje. Starejšim gasilcem se je zahvalil za dolgoletno humano delo in je nadalje dejal, da so bili včasih požari redkejši. Električna, plini in razne kemikalije so glavni vzrok sedanjih požarov, do katerih pride tudi zaradi nepravilnega rokovanja s temi sredstvi. Zaradi tega je važno preventivno delo gasilcev. Sodobni čas pa tudi zahteva, da so gasilci sodobno opremljeni. V preteklem obdobju so bile za gasilce pomembne prireditve, kot

Gasilske prireditve v Lenartu

(Foto: Brumen)

(Nadaljevanje na 6. strani)

DOMA

TUDI STROKOVNJAKOM PO UCINKU

II. REDNO ZASEDANJE ZADRUŽNEGA SVETA KZ ZGORNJA
ŠČAVNICA-VELKA

PREGLAD GOSPODARJENJA V PRVEM POLLETJU — POPOLNO REALIZACIJO PLANA JE PRIČAKOVATI V VINOGRADNIŠTVU, SADJARSTVU, POLJŠČINAH, TRAVNIŠTVU IN ŽIVINOREJI — RIBEZ IN PŠENICA POD PREDVIDENIM PLANOM — NEODGOVORNOST KMETIJSKIH TEHNIKOV IN TRAKTORISTOV

Razprava na drugem rednem zasedanju zadrúžnega sveta KZ Zgornja Ščavnica-Velka je razkrila nekatere pomanjkljivosti v gospodarjenju v prvem polletju letos. V zvezi z gospodarsko finančnim planom so bili doseženi določeni uspehi, ki pa niso povsod zadovoljivi, predvsem za delovne enote, ki nimajo kmetijskega značaja.

V delovni enoti »kmetijska proizvodnja« je postavljeni plan dosežen in realiziran po vseh elementih 31 %, razen osebnih dohodkov, katerih realizacija v prvem polletju znaša 36 %. Glavno panogo v tej delovni enoti predstavlja živinoreja, ki zajema največjo vsoto vlaganj in realizacije.

Svet DE kmetijska proizvodnja bo moral preiti na dosledno plačevanje po učinku in se bo moral držati plana.

Pri nekaterih kulturah bo znatno odstopanje v pogledu dohodka in realizacije napram postavljenemu planu. Tu gre predvsem za črni ribez in pšenico. Za črni ribez je bil primanjkljaj predviden že z gospodarsko finančnim planom, ker je bila lansko leto toča ter burja, ki je ribez poškodovala. Izgubo so planirali nad 500.000 din, ta pa se bo povzpela nad milijon din. Temu niso vzrok samo lanskeletne vremenske prilike, temveč tudi slabo negovanje nasadov. Zanimivo je, da je privatni kmet iz Velke pridelal na površini 0,80 ha nad 4.000 kg črnega ribeza, na zadrúžnik 6 ha pa so pridelali 3.000 kg ribeza. Glavni vzrok slabega donosa je vsekakor slaba organizacija dela — nezainteresiranost kmetijskih strokovnjakov, ki so se v zadnjih letih bavili s to proizvodnjo itd. Precejšen vzrok za nezainteresiranost kmetijskih strokovnjakov za boljšo proizvodnjo je v tem, ker so enako plačani za visok ali nizek

donos. Nujno bo torej tudi strokovnjake plačevati po učinku. Ista situacija se je pokazala pri pšenici, tu pa nosijo precejšnjo krivdo tudi traktoristi. Na zasedanju zadrúžnega sveta so obsodili neodgovornost in malomarnost posameznih kadrov.

Plan kooperacije predvsem v živinoreji ni bil dosežen. Ugotovljeno je, da odgovorni kmetijski tehnik za sklepanje kooperacijskih pogodb na enem izmed območij svoje naloge niti minimalno ni izpolnil. O teh vprašanjih bo moral svet delovne enote nujno razpravljati in najti primerno rešitev. Za posamezne dejavnosti pa bo potrebno specializirati delovno silo.

Popolno realizacijo plana je mogoče pričakovati v vinogradništvu, sadjarstvu, poljskih pridelkih, v travništvu in živinoreji. Posebno v vinogradih bo pridelek rekorden, če ne bo toče. Tu se pričakuje nad 100 hl mošta na ha. Vinogradi so lepo obdelani in pravočasno škropljeni.

Presežena realizacija poslovnih stroškov, napram celotnemu dohodku v delovni enoti traktorski strojni avtopark ter gramozna jama, je posledica velikega trošenja sredstev za vzdrževanje strojev in avtomobilov. Vzrok za tako nizko doseženi dohodek te DE v prvem polletju je tudi v tem, ker vodstvo enote ne kaže potrebe po ekonomski kalkulaciji. Nujno bo v bodoče potrebno precizno kalkulirati posamezna opravila in sproti spremljati rezultate dela. Tudi tu je potrebno osebne dohodeke deliti na podlagi vloženega dela, zato pa so potrebne norme. Nikakor se ne sme zadovoljiti z navidezno kalkulacijo, katere so se v tej enoti dosedaj posluževali. Večjo skrb je potrebno posvetiti skrbi za stroje, ki imajo veliko vrednost.

Delovna enota blagovni promet je realizacijo napram planu dosegla minimalno, kar je razumljivo, ker tu nastane dokončno vidna realizacija šele v jeseni, ko se prodaja sadje in ostali artikli. Rezultati bi lahko bili višji, če bi omenjena DE odkupila vse kmetijske viške, ki zaradi neelastičnosti blagovnega prometa gredo mimo zadrúge.

Vsled pomanjkanja živine za domači zakol delovna enota mesnina ni realizirala predvidenega plana. Na to pa so vplivali tudi neurejeni odnosi v enoti.

Doseženi rezultati v delovni enoti mlin in oljarna so zadovoljivi. V tem času ni mlinska sezona in je zato trenutna realizacija nižja. Poslovanje in organizacija dela v mlinu bo potrebno urediti. Vsled rekonstrukcij in obilne žitne letine v okolici se pričakuje, da bo postal mlin rentabilen.

Zadrúžni svet je sklenil, da bodo razpisali nadomestne volitve v Zadrúžni svet, svet delovne enote kmetijske proizvodnje, svet delovne enote strojni in traktorski park in upravni odbor zadrúge za dne 13. septembra.

Navzoči so odobrili predloženi (Nadaljevanje na 4. strani)

in no svetu

Južnovietnamske in ameriške enote so pretrpele velike izgube v boju proti enotam osvobodilnega gibanja Vietkonga. Dogodki v tem delu sveta so se v zadnjem času razvijali naslednje: — Vsi ministri južnovietnamske vlade so odstopili s tem, da ostanejo na položajih, dokler ne bo novi predsednik Južnega Vietnama general Kan formiral nove vlade. — »Revolucionarni vojaški svet« Južnega Vietnama je izvolil premiera Kana za predsednika republike in ga pooblastil, naj formira novo »vojaško vlado«. — Največja letalska akcija združenih južnovietnamskih in ameriških sil blizu Sajgona, v kateri je sodelovalo okoli 100 helikopterjev, se je končala s popolnim neuspehom. — Ameriška vlada je zanimala, da je predsednik Johnson odobril uporabo jedrskega orožja v akciji, ki so jo izvedla ameriška letala. — Južnovietnamska vlada nadalje zbira in pripravlja svoje oborožene sile za »obrambo« pred morebitnim napadom.

Glede krize v jugovzhodni Aziji po hudih incidentih v Tonkinškem zalivu je Varnostni svet trenutno v položaju, da ne more ničesar ukreniti, dokler tudi Severni Vietnam VS ne razloži svoja stališča.

Ciprski predsednik Makarios je ponudil voditeljem ciprskih Turkov na otoku, da lahko svobodno potujejo po vseh cestah pod vladnim nadzorstvom, s pogojem, da tudi voditelji turške skupnosti dopustijo svobodno gibanje po cestah, ki jih nadzorujejo pripadniki te skupnosti.

Vrstni red dogodkov zadnje dni na Cipru: — Štiri turška reakcijska letala so napadla Ciper. — Turški bombniki ponovno napadli otok s strojnimi in bombami. — Turški tisk podpira ukrepe na Cipru. — Bombardiranje turških letal vasi Polis. — Makarios je izjavil, da bo vlada upoštevala resolucijo VS, Turki pa, da jo bodo upoštevali, če se Grki umaknejo s Cipra. — Diplomati vneto iščejo rešitve za bodočnost otoka. — Po sklepu VS so prenehali nemiri na otoku. — Prišlo je do ugovorov o načrtu, da bi postal otok stalno oporišče NATO. — Cete OZN na Cipru pod vodstvom Thimaya naj bi povečali za 1000 mož. — Ciprski zunanji minister namerava obiskati Moskvo in zaprositi za vojaško pomoč. — Pričakujejo, da bo do sporazuma o Cipru prišlo že na koncu tega meseca.

Kongo je postal drugi Vietnam, pri dogodkih v tej deželi so angažirani tudi ameriški krogi. V Kongu je prišlo do obsežnega uporniškega gibanja. Uporniki držijo v svojih rokah glavno mesto vzhodne pokrajine Stanleyville. Combe dobiva poleg ameriške tudi pomoč iz portugalske Angole.

Tovariš Tito je o vseh omenjenih dogodkih dal izjave direktorju Tanjuga. Za izjavo je bilo veliko zanimanje v vseh delih sveta. U Tant pa je dejal, da jo bodo dostavili vsem delegacijam OZN in bo ta izjava kot uradni dokument OZN.

Sekretar KPI Togliatti je po krajši težki bolezni dne 21. avgusta umrl. Ze več dni je italijanski predsednik Antonio Segni bolan.

MED DOPUSTOM

— Ze spet dežuje z jasnega neba!

— Saj ne dežuje, temveč Neža zaliva rože Počivnikovim, ki so na dopustu!

SESTANKI

V glavnem so za nami počitnice, ki so veljale tudi za družbeno politično aktivnost, čeprav v manjši meri kakor prejšnja leta. Z nastopom septembra se začne ponovno večja aktivnost na vseh področjih družbenega življenja. Morda ne bo odveč, če to pot spregovorimo v uvodniku o naših shodih, sejah in zbiranjih ljudi, kar vse skupaj imenujemo SESTANKI.

Nekateri naši družbeno politični delavci so prekomerno zadržani z delom na družbenem področju iz različnih vzrokov. Mnogokrat imamo mnogo sestankov, ki se vlečejo v nedogled, ki niso vedno najbolj nujno potrebni. Seveda ne kaže propagirati manj sestankov na račun slabšega družbeno političnega dela. Nasprotno. Z manjšim številom sestankov moramo doseči kvalitetnejšo in bolj učinkovito delo ter angažiranje večjega števila občanov na račun preobremenjenosti.

V samoupravnih organih in organizacijah v občini sedaj aktivno deluje sorazmerno malo občanov. Ti se srečujejo povsod, kjer se razpravlja o družbeni problematiki. Kadrovske komisije in družbeno politične organizacije so kaj malo storili za dejansko razbremenitev. Pod pretvezo, da je določeno število takih občanov, ki ne kažejo zanimanja za reševanje družbenih vprašanj, kadrujemo povsod ljudi, ki so že zadolženi.

Preveč sestankov imamo tudi zato, ker se nekatere naloge duplirajo. Verjetno bi bila potrebna določena delitev dela med družbeno političnimi organizacijami in samoupravnimi organi. S to delitvijo bi odpadla cela vrsta sestankov, na katerih se stvari in odločitve ponavljajo. Na domala vseh sestankih sprejemamo tako nedoločene sklepe, ki jih pri najboljši volji še tako razgledani občani ne znajo izpolniti. Sprejemamo pa tudi sklepe, ki nikogar ne zadržujejo. Mnogo je sestankov na račun neizvajanja nalog. Če bi sprejete naloge dosledno izvajali, bi bil naš razvoj hitrejši in bogatejši. V nekaterih organizacijah v naši občini menijo, da je demokraciji zadoščeno, če ustanovijo vrsto raznih komisij, ne da bi pri tem izhajali iz objektivne vsebine dela, ki mora biti pogoj za obliko.

Naši sestanki so v večini še vedno slabo pripravljene. Manjka nam ustreznih analiz, ki bi bile dobro napotilo za hitro reagiranje in dobro formulacijo sklepa. Kolikor pa imamo analize, so brez variant, ki so eden od pogojev za zavestno odločitev občana.

Za zaključek: poskrbimo, da bodo naši sestanki kratki, plodni. Naj jih bo toliko, kolikor je to objektivno potrebno.

Tone Stefanec

ZVIŠANJE, NATO PA ZNIŽANJE CEN

RAZGOVOR S TRŽNIM INŠPEKTORJEM FRANCOM KRALJEM

Franca Kralja smo zaprosili, da nam odgovori na nekaj vprašanj v zvezi s povišanjem cen nekaterih artiklov na območju naše občine:

ALI JE BILO POVIŠANJE CEN V NAŠI OBČINI V SKLADU S PREDPISI, ČE NI BILO, KJE SO BILI NAJBOLJ VIDNI PRIMERI PRETIRANEGA POVIŠANJA CEN?

Pri artiklih, za katere je bilo odobreno povišanje cen ni bilo izrazitih nedopustnih zvišanj. Sladkor in moka sta ostala pri določeni meji. Vendar so pri moki nenotne cene. Trgovsko podjetje Izbira iz Cerkvenjaka ima 7 poslovalnic, v njih pa so različne cene moke. Nekatere od teh poslovalnic nabavljajo moko pri gostinstvu Panonija Ptuj. Panonija nabavlja moko iz mlina v Čakovcu, ki je cenejši, kot so slovenski mlini. Bela moka, ki je nabavljena pri slovenskih mlinih, stane 1 kg 141 din. Ista moka, nabavljena preko Panonije, stane 1 kg 130 din. Vzrok različnih cen je nabavna cena. Vsaka republika sama določa višino cen mlinjskih proizvodov in so med republikami v tem razlike.

Naša trgovska mreža je pri olju cenejša od sosednjih trgovskih podjetij, ker imajo 12% marže, drugje pa 16% in je olje pri nas za 4% cenejše.

Za artikle, ki niso pod kontrolo cen, trgovska podjetja cene pro-

sto formirajo. Tu deluje zakon ponudbe in povpraševanja. Pri teh artiklih nekateri precej povišujejo cene. Trgovska mreža je imela nedavno prodajno ceno piva 90 din od steklenice, sedaj pa je ta 110 din.

Kljub znižanju prometnega davka v naših trgovinah in gostilnah niso pocenili nobene vrste vina. Prometni davek je bil znižan za 5% tudi pri vseh vrstah tekstil-

nih podlog. Precejšnje količine tega artikla so na zalogi in za nje ne bodo znižali cen. Po novih cenah bodo začeli prodajati nove pošiljke.

Prekoračitve cen so bile ugotovljene pri živinski krmi. S predpisi je določeno, da lahko maloprodajna mreža nabije 5 din na kg, v Izbiiri pa so nabili 15% zasluzka.

Tako pride do neupravičenega zasluzka.

Od 19. 7. dalje je slaščičarna Lenart povečala cene izdelkov. Torto so podražili za 120 din, kekse pa 5 din kos.

Pri žemljah je gostinstvo dvignilo ceno za 2 din (sedaj stane žemlja v gostilni 15 din). Enotni kruh se je povprečno podražil za 11 din po kg. Gostinstvo je kos kruha podražili za 5 din. Kos kruha stane sedaj 15 din. Iz 1 kg kruha je mogoče dobiti 10 kosov, torej je pri 1 kg kruha 50 din zasluzka. Tako zvišanje je pri Gostinskem podjetju Lenart in gostilni Elbl. Pri teh cenah so ostali. V gostinstvu so dvignili cene brezalkoholnih pijač (kokta, oranžada in slatina) od 55 na 60 din, ker je tovarna zvišala ceno za 2 din. Prav tako je dvignilo ceno slatinsko podjetje Radenci. Gostilna Elbl je zvišala ceno vsem vrstam pečenke za 20 din, gostilna Serbec je podražila kosilo za 50 din, golaž pa za 40 din porcijo. Cene pivu so povprečno dvignili za 10 din. Pri kavi so ostali povsod pri starih cenah, razen pri Gostinskem podjetju Lenart, ki je dvignilo ceno kavi za 10 din. Na splošno je gostinsko podjetje podražilo vse prehranbene artikle.

Do sedaj ni nobeno obrtno podjetje dvignilo cen svojih uslug. Težko pa je nadzorovati privatnega obrtnika, ki ne izstavlja računov.

Električna energija se ne bo podražila do konca leta, premog pa se je podražil.

Naša tržna inšpekcija je na hitro kontrolirala, da si je ustvarila približno sliko o stanju na tržišču. Potrebna bo detajlnejša inšpekcija.

SO TISTI, KI SO ZVIŠALI CENE PRI TEM OSTALI, ALI SO JIH PONOVO ZNIŽALI?

Slaščičarna Lenart bo šla na stare cene. Izbira Cerkvenjak je po inšpekciji uredila cene živinski krmi, Gostinsko podjetje Lenart pa bo kavo prodajalo po stari ceni.

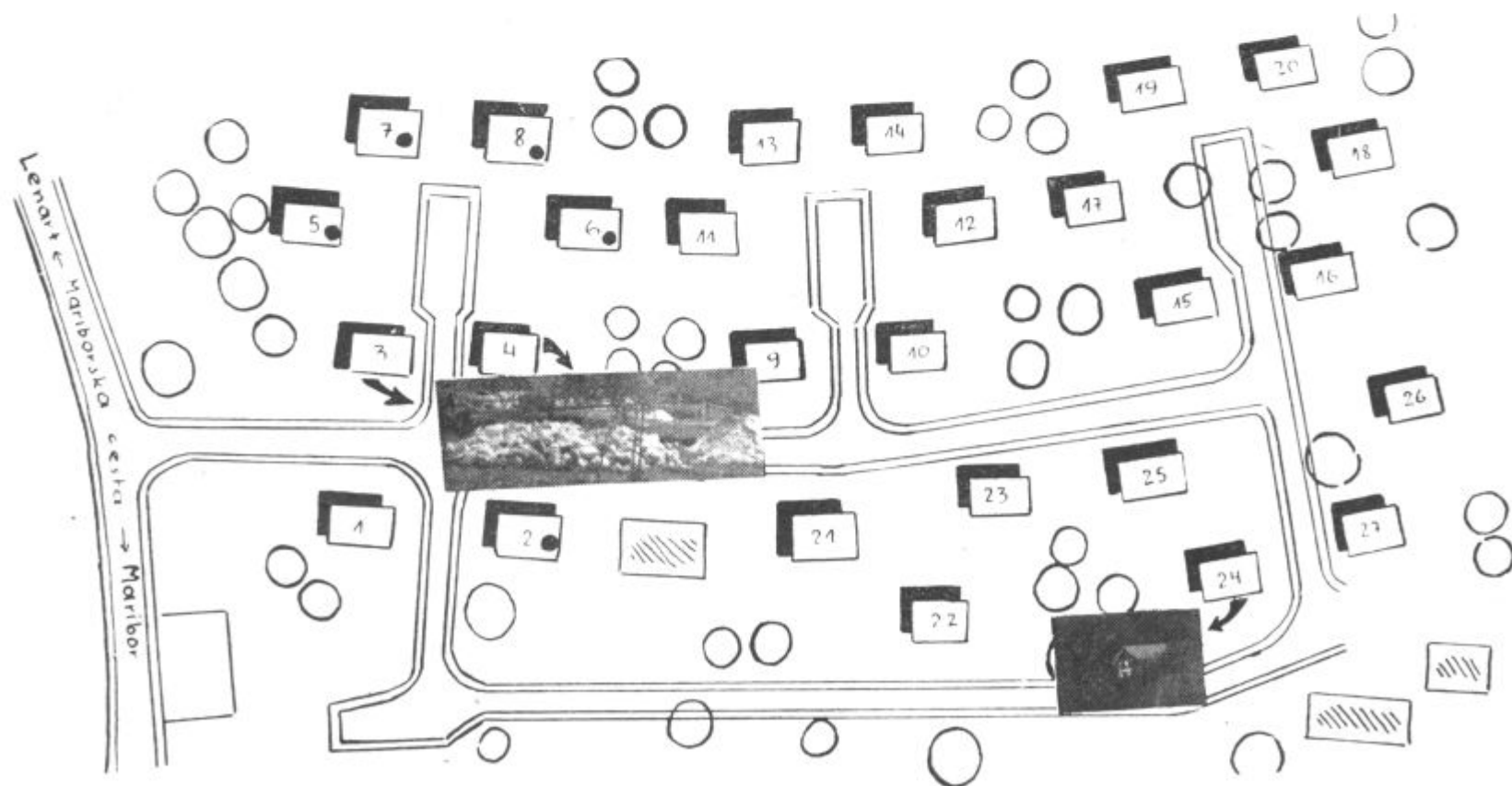
KAKŠNE TEŽAVE IMATE PRI OPRAVLJANJU INŠPEKCIJSKE SLUŽBE?

Srebremanjen sem z delom, ki nima nič skupnega s tržno inšpekcijo službo. Vršim delovno inšpekcijo, koder so velike težave, ker je v podjetjih higiensko tehnična zaščita slaba. Poleg tega vodim referat za cene. Pri opravljanju dolžnosti imam težave z delovnimi organizacijami, ki skušajo nepravilnosti prekriti in jih priznajo šele po večkratnih dokazih.

VASE PRIPOROČILO DELOVNI MORGANIZACIJI?

Delovne organizacije naj si izdelajo evidenco, ki bo vsebovala artikle, kateri so pod kontrolo cen. Slediti morajo predpisom, ne da čakajo, da jih inšpekcija opozori na nepravilnosti. Zaželeno je, da bi trgovske in gostinske delovne organizacije imele več socialističnega trgovskega posluha. Vsi naj se zavedajo, da so tudi sami potrošniki. Pri vsakem zahtevku za zvišanje cen naj imajo v vidiku, da njihova podražitev povzroča verižno reakcijo.

NOVI DEL LENARTA

Bralec, ko se boš čez nekaj let vračal po »Severni magistrali« iz Maribora v Lenart, boš pred vhomom v trg (na desni strani Mariborske ceste) zagledal novo naselje visokopritličnih hišic. Danes vam dragi bralec prikazujemo skico tega bodočega naselja. Pravokotniki s številkami predstavljajo bodoče hiše. Tri hiše so že v gradnji (št. 3, 4, 24). Pravokotniki, ki imajo v desnem spodnjem kotu črn krog, pomenijo, da je prodano zemljišče za novogradnjo. Beli krogi ponazarjajo drevje. Na obeh miniaturnih posnetkih pa lahko vidite, kako se je pričelo z izgradnjo tega novega dela Lenarta. Hiše bodo stale med drevjem na sončni legi. Prične tudi vi, dragi bralec, razmišljati o izgradnji svojega doma v tem delu Lenarta. Tukaj bo vodovod, urejene ostale komunalne naprave, blizu je šola, delovno mesto in druge ugodnosti.

Tednik

Glasilo Socialistične zveze delavnega ljudstva na Ptujcu

IZ PRIJATELJSKE KOMUNE
PTUJ

Ob šestem občinskem prazniku

Občina Ptuj je 8. avgusta praznovala svoj občinski praznik. Ob tej priliki je »Tednik« objavil obširnejši pregled razvoja občine. Posredujemo vam zaključni sestavek, ki ima podnaslov: ZNATNO POVEČANJE OBSTOJEČIH PROIZVODNIH ZMOGLJIVOSTI

Na podlagi predvidenih investicijskih vlaganj in boljšega izkoriščanja obstoječih proizvodnih zmogljivosti se bo gospodarska aktivnost ob koncu sedemletnega razdobja tako povečala, da bo v letu 1970 doseženih 30 milijard narodnega dohodka, kar bo zagotovilo 50 odstotno izboljšanje življenjskega standarda in realne osebne potrošnje prebivalstva. Tak razvoj proizvodnih sil bo omogočil, da se bo ptujška občina v naslednjih nekaj letih uvrstila med razvite komune z močnim gospodarstvom in visokim življenjskim standardom vseh občanov. (Tednik, 31. julija)

Tudi strokovnjakom po učinku

(Nadaljevanje z 2. strani)

predračun za nabavo strojev in generalni remont v delovni enoti Mlin in oljarne v znesku milijon dinarjev.

Sklenili so, da bodo dodelili dve štipendiji za srednjo ekonomsko šolo na podlagi uspešno končanega sprejemnega izpita interesentov, ki so vložili prošnje.

Odobrena je bila premestitev remize iz Sp. Velke na Trate. Stroški premestitve bodo stali 600.000 din.

Člani zadružnega sveta KZ Zg. Ščavnica Velka so sklenili odkupiti od Zavoda za duševno defektne v Hrastovcu omrežje šibkega toka v Vranjem vrhu za 500.000 din. Odkup je izvršen za potrebe stanovanj, ki jih ima v tej vasi zadruga. Omenjeno omrežje je do nedavnega koristilo podružnici zavoda Hrastovec na Tratah.

Na drugi redni seji je zadružni svet tudi sklenil odkupiti že več let neuporabljeno zgradbo Tobačne tovarne Ljubljana v Zg. Ščavnici.

Vsem šolam, ki so na območju zadruga, bodo dodelili zemljišča za gojitev vrtnin za potrebe šolskih kuhinj. Z Agrokombinatom KZ Lenart in Agrokombinatom KZ Maribor se bo KZ Zg. Ščavnica začela dogovarjati o dodelitvi gozdnih površin, ki so na njenem območju, v lastno upravljanje.

ČITAJTE

„Domače novice“

SREČANJE

FRANC ŠUMAN ZGODOVINAR - AMATER

Mnogi bralci radi prebirajo sestavke Franca Šumana pod naslovom: »NAŠI KRAJI PO LETU 1000«. Danes vam bomo povedali nekaj o življenju in delu tega zgodovinarja-amaterja:

V Lormanju blizu »Severne magistrale« živi 75-letni Franc ŠUMAN (upokojeni

mnogi prebivalci pri nas ne vedo, da je bilo tu nekoč Pannonsko morje, da so tu živeli Rimljani... Besede teko hitro in človek začne premišljevat od kod toliko znanja in energije.

V delovni sobi ima tovariš Šuman polno starih dokumentov, knjig, zbirko starega

»Zal pa so mi mnogo stvari odnesli arheologi in zgodovinarji, rekli so, da bodo dali v muzej, nekateri pa niso nič rekli, ampak so mi kakšen predmet kar na tihem vzeli«, je pripomnil Šuman, ko smo ga zadnjič obiskali.

Tak sestavek, kot je Naši kraji po letu 1000, ni tako enostavno pisati. Za vsako besedo morajo biti stvarni dokazi. Te dokaze Šuman ima. Že pred 50. leti je začel pisati razne sestavke. Mnogo materiala je dobil v arhivu nekdanje trške občine Lenart in drugje. Veliko materiala črpa iz starih in najnovejših zgodovinskih knjig. Večina teh knjig je napisana v gotici. To Šumana ne moti, zelo hitro čita gotico in orumeno pisavo na pergamentu, ki je pisana še z gosjim peresom.

Franc Šuman ima zelo dober spomin. Za vsako hišo v Lenartu vam ve povedati, kdo jo je zgradil, kakšni so bili ljudje, ki so v njej živeli itd... Njegovo delo ima velik pomen. On zapisuje preteklost naših krajev, ki ne sme iti v pozabo. »O naših krajih je bilo zelo malo napisanega«, pravi Šuman in njegova roka že drsi po papirju ter ustvarja za vas bralci nova spoznanja o preteklosti...

Franček Š.

Franc Šuman iz Lormanja med svojimi dokumenti in knjigami

poštni uslužbenec). Ko ga obiščete in ga povprašate o tem in onem iz naše preteklosti vam bo rade volje začel pripovedovati: »Preteklost naših krajev je zanimiva,

denarja, razglednic, izkopanin, znamk in drugega. Iz vsega veje duh po starosti. Navdušenje za zbiranje je dala Francu njegova mama, on je z delom samo nadaljeval.

Jože-Marjan Tratar:

PO MORJIH EVROPE

Se napis na obali: ICI LA FRANCE je izzival in ravno tako prispela ladja iz Francije, ki je bila polna bodoče žice. To je bil znak takratne pravične vojne Alžircev.

Namesto v Tanger in Casablanca je ladja morala izkrcati blago za Afriko v španski luki Algeciras, ki leži v Gibraltarskem zalivu. Tam smo se ustavili za pol dne. Ogledali smo si veliko angleško utrjeno mesto Gibraltar (samo od daleč, ker nam obiska niso dovolili). Malce pa smo se sprehodili po mali španski luki Sevilji. Edini zanimivi vtis v času kratkega obiska v Spaniji je bila zaprta arena in plakat, ki je naznanjal bikoborbo.

Ponoči smo se odvezali od Spanije in zapluli skozi Gibraltarski preliv okoli južne španske obale v Atlantski ocean. Tam je bila naša, še kar velika ladja, kot lupina. Vso nadaljnjo pot nas je spremljalo mirno morje. Posebnost na tem delu poti je bilo praznovanje Dneva borca, ki smo ga proslavili na odprtem morju, sredi girland in zastavic, s katerimi go mornarji za ta dan okitili našo ladjo. Žvečer smo imeli proslavo, peli smo partizanske pesmi, vmes pa so pripovedovali mornarji dogodivščine iz NOB. Ta dan smo spoznali kot mornarja, sina pokojnega hrvaškega revolucionarja Rade Kon-

čarja, ki je v skupini dveh mladih pomorcev, gojencev pomorske šole iz Bakra, potoval s to ladjo. Povedal nam je marsikaj iz življenja svojega očeta in o sebi. Življenje obeh je bilo težko.

Po nekaj dneh vožnje smo se približali kanalu La Manchu. Blizu Dovra smo prevzeli na krov prvega pilota (Angleža), ki je vodil krmilo ladje po nadaljnji poti po Temzi navzgor do Londona. Vozili smo se skozi gozd dimnikov in žerjavov, nato pa čakali nekaj ur zaradi dviga gladine Temze. Prav blizu doka smo mimoišli poldnevnik, saj je bil južno od nas znameniti Grenwitsch. Tako smo prešli preko navidezne črte v zahodni del sveta, v zahodno širino.

Težko je pisati o večmilijonskem mestu Londonu. Marsikaj smo videli in se naučili. V avtobusih, vlakih in trolejbusih je bil zelo lep red in tišina, tega žal pri nas ni. Razdalje v tem mestu so zelo velike, tako smo se morali voziti z različnimi vozili in celo s podzemsko železnico. Pri podzemski železnici smo lahko takoj ugotovili, kje se nahajamo, ker so na vseh največjih krajih kioski z vrtečimi načrti delov mesta.

V Londonu smo si ogledali tudi muzej, zaradi pomanjkanja časa smo ga samo preleteli. Za ogled bi potrebovali najmanj cel dan. Poleg tega smo si ogledali muzej

(2) voščenih lutk Madame Tissou, kjer smo med državniki opazili tudi tovariša Tita. V kleti pa smo v oddelku strahov in trpinčenj videli Hitlerjevo figuro, Musolinija in prikaz trpinčenja alžirskih borcev s strani Francozov, kar je bilo ob tistem času aktualno.

(Se nadaljuje)

Bralci pozor!

Sporočam interesentom, da izvajam kamnoseška dela tudi na terenu, to je pri naročniku doma ali na pokopališču. V poštev pridejo strokovna dela kot obnovitev starega spomenika, izdelava novih napisov in obnova starih. Z naročili pohitite zaradi bližajoče se jeseni. Resna naročila sporočite na naslov:

OTMAR KOBAN, kamnosek RACE.

Italijanski lovci v Lenartu

Te dni se je v Lenartu in njegovi bližnji okolici mudila skupina italijanskih lovcev iz Udin in Benetk. Ulovili so okoli 50 rac. Ta skupina je prišla v Lenart že tretje leto. Italijanski lovci so se pri nas dobro počutili in pridejo še dvakrat letos.

STROGO

ZAJUPNO

RANJENE STARKE

Ko greš po Lenartu vidiš na vsaki strani ceste ranjene starke — hiše. Posebno na Ptujski cesti človeka boleče presune, ko gleda, kako iz dneva v dan bolj propadajo zidovi. Na naši fotografiji vidite hišo iz Ptujске ceste št. 18. Njeni zidovi so na spodnjem delu močno nagrizeni. Nihče se ne najde odgovoren, da bi hišo popravil. Stanovalci plačujejo najemnino, lastnik pa se ne zmeni za popravila. Hiša ima tudi slabo streho in sanitarije. Stanovalci so o tem govorili na zboru občanov in drugje. Takrat se je nekaj obljubilo, nihče pa ni nič ukrenil. Vse hiše, ki so v takšnem stanju, bi bilo treba čim prej popraviti, ker bodo drugače popravila iz dneva v dan dražja. Ne smemo pa pozabiti na estetski izgled naselja.

Vlaga vedno više prodira v stanovanju. Za popravilo prve okvare zidu bi bil potreben en tisočak, sedaj pa mnogo večja vsota. Torej: vse okvare odpravljajmo sproti!

NEUDELEŽBA

V zadnjem času je opaziti vedno večje izostajanje odborikov iz zasedanj občinske skupščine. Vsled omenjenega ni bilo 15. zasedanja ob prvem sklicu, temveč ga je bilo treba ponovno sklicati.

Občani so dali glas za odbornike v želji, da bodo oni redno reševali v imenu njih vprašanja, ki so najpomembnejša za nemoteno gospodarsko-politično rast komune.

Isti primer je pri občinskem sindikalnem svetu. Na drugem plenumu je bila sklepčnost šele po tretjem sklicu. Na prvi sklic za tretji plenum so prišli samo štirje tovariši. Tovarišice in tovariši, ne pozabljajte na svojo dolžnost.

SODBA

V imenu ljudstva!

Okrožno kot prvostopno sodišče v Mariboru je v senatu pod predsedstvom sodnika Miloša Močnika s sodelovanjem sodnikov porotnikov Riharda Slemenška in Ernesta Smodeja kot članov senata ter zapisničarice Vislave Lešnik v kazenski zadevi zoper optoženega Toneta Štefanec, zaradi kaznivega dejanja po čl. 169/II-1 KZ po obtožbi zasebnega tožilca Karo Janeza z dne 28. 1. 1964, v navzočnosti zasebnega tožilca in njegovega pooblaščenca dr. Milana Šijanca, odvetnika v Mariboru ter obtoženca, na javni glavni obravnavi dne 18. marca 1964 razsodilo:

Obtoženi Tone Štefanec, sin Franca in Rozalije, roj. Ketiš, rojen 15. 1. 1935 v Gradišču v Slov. gor., stanujoč v Lenartu, Radgonska c. št. 31, Slovenec, državljani SFRJ, urednik časopisa »Domače novice« v Lenartu, je kriv, da je kot odgovorni urednik periodičnega časopisa »Domače novice«, ki izhaja v Lenartu v Slov. goricah, objavil v 23. številki tega časopisa, dne 14. XI. 1963 na 4 strani v tretji in četrti koloni pod naslovom »Strogo zaupno« in s podnaslovom »Koruzo je kradel« članek naslednjega besedila: »V Voličini na vseh koncih in krajih pripovedujejo, kako je neki funkcionar Rdečega križa, doma v tem kraju, nekega večera kradel koruzo. Osebo, ki ga je pri tem poslu zalotila, je nemilo rottil in prosil, naj ga ne zatoži sovaščanom, ki bi se nanj spravili z vso jezo. Zanimivo pa je, da oseba, o kateri je beseda v tem sestavku, zna lepo govoriti in človeka kar mimogrede navduši za kar si bodi. Je pomembna osebnost tudi v turističnem društvu. Skoda le, da ima tako nizke osebne dohodke, da se mora preživljati s krajo koruze. Morebiti pa se je bo le kdo usmilit v tem smislu, da bo končno pravici zadoščeno«, je tedaj o zasebnem tožilcu raznašal nekaj neresničnega, kar utegne škodovati njegovi časti in dobremu imenu, pri čemer je bilo dejanje storjeno s tiskom,

s tem pa zakrivil kaznivo dejanje obrekovanja po čl. 169/II v zvezi s čl. 169/IKZ ter se po čl. 169/II KZ z uporabo omlitvenih določil čl. 42/II 43 tč. 2 KZ obsodi na 5.000 (pettisoč) dinarjev denarne kazni.

Izvršitev izrečene kazni se obtožencu odloži za dobo enega leta s pogojem, da se kazen ne bo izvršila, če v tem času ne bo storil novega kaznivega dejanja. Obtoženec je dolžan povrniti stroške kazenskega postopka in sicer zasebnem tožilcu znesek 8.310 din, na povprečni plačati 1.500 din.

Delni prepis se ujema z izvirnikom. Okrožno sodišče v Mariboru, dne 24. 7. 1964. Vodja kaz. pisarne: Rudi Pirc

Zanimivosti iz gradišča

OBJEKT ZA INDUSTRIJSKI OBROT

Rudolf Rojko iz Gradišča prodaja v centru naselja dobro ohranjeni gospodarski objekt. Z manjšo investicijo bi bilo možno tu formirati industrijski obrat. S tem bi zaposlili delovno silo, ki se vozi na delo v Maribor. Dobro bi bilo, da odgovorni o tem razmislijo.

PREUREJENI TRGOVSKI LOKAL — ZAPRT

Preurejeni trgovski lokal Izbire iz Cerkvenjaka v Gradišču že dva meseca čaka, da ga bodo odprli. Tu so nastale težave vsled sanitarij, kot smo v našem listu že pisali. Hiša pravkar prehaja iz upravljanja hišnega sveta v upravljanje uprave poslovnih zgradb. Ta prehod bo treba pospešiti in problem čim prej rešiti.

POMANJKANJE KLEPARJEV

V Gradišču in drugih krajih čutijo pomanjkanje kleparjev. Skoraj ni človeka, ki bi bil sposoben popraviti žlebove in druge dele streh. Vsled tega bo treba razviti to vrsto obrti.

ZASTOJ V DEJAVNOSTI KS

V dejavnosti krajevne skupnosti Gradišče, je zadnje čase prišlo do zastoja zaradi neplačanih komunalnih del. Odgovorni pravijo, da bodo v teh dneh uredili finančno poslovanje in da bodo prizadeti dobili zamujeni zaslužek.

VODE PRIMANJKUJE

Vodovod v Gradišču črpa vodo iz vodnjaka, ki je zraven zdravstvene postaje. Zaradi velike potrošnje vode je te iz dneva v dan manj. Prebivalci Gradišča razmišljajo o priključitvi svojega vodovodnega omrežja na lenarški vodovod.

DOBRO OBISKANE KINO PREDSTAVE

Kinopredstave v Gradišču so dobro obiskane in bodo začeli v bodoče predvajati filme tudi v nedeljo popoldne ob 15. uri.

CESTA GRADIŠČE—SEVERNA

MAGISTRALA

Precej delavcev, ki so zaposleni v Mariboru, hodi iz območja Gradišča na avtobusno postajo v Sp. Zerjavce (Severna magistrala). Krajevna skupnost Gradišče vrši priprave za nadaljnjo izgradnjo ceste Gradišče—Porčič—Sp. Zerjavci. S tem bo kraj dobil boljšo povezavo z Mariborom in Radgono, delavci pa bodo imeli boljše pogoje za odhod v službo.

POVEČATI ČLANSTVO SZDL

Krajevna organizacija SZDL Gradišče si je zadala nalogo: povečati članstvo, pobrati članarino in razdeliti obveznice od posojila za Skopje. Te naloge bodo začeli izvrševati v teh dneh, nato pa bodo pristopili k aktivnejšemu družbeno političnemu delu.

RAZGLAS

Obveščamo vse gozdne posestnike na območju naše občine, da lahko dajo svoje pripombe ali vprašanja v zvezi z ureditvenim načrtom za gozdove zasebnega sektorja v času od 23. 8. do 23. 9. 1964 na Revirnem vodstvu Gozdnega obrata Maribor v Lenartu (stavba uprave občinske skupščine), dnevno od 6. do 7. ure in ob sredah od 6. do 12. ure.

Občinska skupščina Lenart
Oddelek za gospodarstvo in finance

IZ NAŠE PRETEKLOSTI

Bliža se jesen in z njo večeri ličkanja, prebiranja fižola, luščenje bučnih semen in drugih podobnih opravil. Prišel bo tudi čas porok in Frčalek ter Robin bosta zaigrala na svoje stare instrumente.

Robin in Frčalek sta igrala tudi na letošnjih prireditvah v počastitev občinskega praznika v Cerkvenjaku. Občani so ju takrat radovedno opazovali, kaj ne bi, ko sta pa imela tako zanimive instrumente. Robin je star 73 let (levi na fotografiji) in že 55 let igra na razne instrumente. Najraje pa igra na »jausviolino«. To je del viline z dodatkom trobente. To glasbilo je dobil iz Amerike. Frčalek (desni) igra na harmoniko 40 let. Njuna domača pesem in melodija govorita o preteklosti, o ljubezni in sreči... Obema želimo še vrsto let skupnega igranja!

Neenak položaj podeželskih in mestnih otrok

CELODNEVNO NAJ BI BIVALI V ŠOLI PREDVSEM SOCIALNO OGROŽENI OTROCI — VPIS OTROK V SOLO S ŠESTIM LETOM? — RAZPRAVA O OSNUTKU ZAKONA O VZGOJI IN IZOBRAŽEVANJU — ZA RAZVOJ ŠOLSTVA V LENARŠKI OBČINI BI POTREBOVALI 1 MILIJARDO DINARJEV

Osnutek novega zakona o vzgoji in izobraževanju predvideva veliko novega na področju razvoja šolstva. Važni sta predvsem dve vprašanji in sicer, celodnevno bivanje otrok v šoli in vpis otrok v šolo s 6. letom starosti. Ti predlogi zakona so zelo napredni in jih je treba vsekakor podpreti, ne glede na to, kje se bodo dobila sredstva. Tudi v naši občini bo potrebno misliti na to vrsto vzgojnega varstva, da bodo otroci ostajali cel dan v šoli, vsaj socialno ogroženi. Ti predlogi o razvoju šolstva so prišli dokaj kasno. Naša industrija hitro napreduje in je šolstvo treba povezati z izobraževanjem ljudi na delovnih mestih, ker bo v zvezi s tem narasla produktivnost dela. Vpis otrok v šolo s šestim letom starosti je povezan s predšolsko vzgojo. Podobno je diskutiral tovariš Ludvik ČINC na posvetovanju o osnutku zakona o vzgoji in izobraževanju, ki je bilo nedavno v navzočnosti izvršnega odbora občinskega odbora SZDL, občinske zveze DPM, konference za družbeno aktivnost žensk in sveta za šolstvo občine Lenart.

V nadaljnji diskusiji je Jelka Firbas dejala, da osnutek zveznega zakona o vzgoji in izobraževanju prinaša veliko naprednih smernic v razvoju šolstva. Pomembna je tudi novost o celodnevnom bivanju otrok v šoli. V razvitih krajih so za te spremembe dani pogoji, če pa pogledamo naše razmere ugotovimo, da zaenkrat to za nas ni uresničljivo. Naši otroci so v manjvrednem položaju naprem otrokom v industrijsko razvitih centrih. Mnogo težji položaj imajo pri nas tudi prosvetni delavci. Ni stanovanj in še mnogo drugih potrebnih stvari. Smatram, da so učni načrti danes prenatrpani in zaradi tega otroci v šolah težko sledijo. Komunalna vzgoja je zelo potrebna, je pa veliko drobnih stvari, ki obremenjujejo otroke.

Celodnevno bivanje otrok v šoli je povezano s stopnjo gospodarskega razvoja komune, je diskutiral Franjo Murčec. Če pogledamo nov način delitve sredstev družbeno političnih skupnosti, vidimo, da je v mariborskem okraju pet takih občin, ki so sposobne zagotoviti minimalne potrebe raz-

voja šolstva. Ostale komune pa bi težko krile vse nastale potrebe, ki jih bo prinesel novi zakon o vzgoji in izobraževanju.

Z novimi inštrumenti delitve dohodka bodo imele posamezne občine po 200 milijonov din manj sredstev, naša občina bo imela 22 milijonov manj kot v letu 1964, računajoč s tem, da se bo narodni dohodek v občini dvignil. Za minimalne potrebe osnovnega šolstva bi potrebovali 200 milijonov din sredstev.

Vsi smo si obetali od nove delitve sredstev nekaj več, računali smo, da bodo nerazvite komune pri tem upošteevane, je pripomnil tovariš Milan Nekrep.

Za dosleden razvoj šolstva v občini Lenart bi potrebovali 1 milijardo dinarjev, je poudaril tovariš Nekrep in nadalje dejal, da so slabega uspeha nekaterih učencev krivi tudi starši, ki otroke preveč zaposlujejo z delom, tako da jim ne preostane dovolj časa niti za pisanje domačih nalog. Zaradi tega bi bilo potrebno organizirati enotno izobraževanje, brez razlike med razvitimi in nerazvitimi komunami, ker v nasprotnem primeru učenci iz nerazvitih področij ne bodo mogli opravljati izpitov, oziroma sprejemnih izpitov za šolanje na II. stopnji.

Vpisovanje otrok v šolo v šestem letu starosti je prerano. Velikokrat takšni otroci ostanejo v 6. ali 7. razredu, če pa bi nato prešli, potem naj bi bilo z zakonom določeno, da se šolanje podaljša iz 8 na 9 let.

Vida Brumen je izrazila mnenje, da je prvi pogoj za celodnevno bivanje otrok v šoli enozimski pouk. Če hočemo to zagotoviti v naši občini, pa nastane problem prosvetnega kadra, tega primanjkuje tudi v mestnih občinah. Odpira se vprašanje internatskega bivanja učencev in s tem v zvezi nov finančni problem.

Enozimski pouk bo v perspektivi mogoče uvesti z združitvijo posameznih šol, s tem bodo do neke mere zagotovljeni prostori, pri tem pa se postavlja vprašanje prosvetnega kadra in finančnih sredstev, je pripomnila Marta Koblar.

Če bi v občini Lenart zajeli 10 odstotkov otrok v celodnevno bivanje v šoli, bi zato letno potre-

bovali okoli 16 milijonov din. S tem pa bi se učni uspeh veliko izboljšal, je še omenil Milan Močnik.

Iz diskusije je razvidno, da so vsi govorili o istih vprašanjih in so ugotovili probleme. Zaključimo lahko, da so se vsi strinjali s predlogom zakona o vzgoji in izobraževanju, zato pa je potrebno zagotoviti sredstva in kader.

Gasilcem sodobno opremo

(Nadaljevanje s 1. strani)

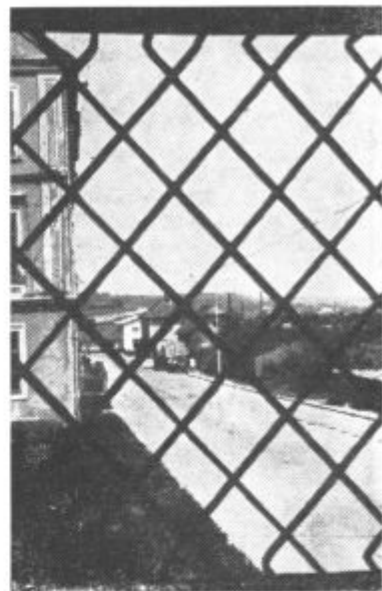
Je praznovanje 100. obletnice gasilstva Jugoslavije v Varaždinu, potem pa V. kongres zveze gasilcev Slovenije. Sprejete so bile pomembne smernice za nadaljnji razvoj gasilstva. Tovariš PIRHER se je zahvalil vsem, ki so društvu pomagali pri organizaciji prireditve.

Predsednik okrajne gasilske zveze Maribor tovariš JANKO ČAKŠ je pozdravil vse prisotne gasilce in poudaril, da se je potrebno boriti za izgradnjo socialističnega lika gasilcev. Smo v eri atomske dobe in se morajo zato modernizirati tudi gasilske vrste. Med gasilskimi društvji je potrebno stalno sodelovanje in izmenjava izkušenj.

Predsednik občinske skupščine EDO ZORKO je pozdravil navzoče in jim zaželel prijetno bivanje v Lenartu. Nato so predstavniki podjetij in ustanov darovali trakove in spominske žebličke na prapor gasilskega društva Lenart. Trakove so darovali: Občinska skupščina Lenart, Občinska gasilska zveza Lenart, Okrajna gasilska zveza Maribor, Občinska gasilska zveza Maribor Center, Agrokombinat KZ Lenart, Zdravstveni dom Lenart, Gostinsko podjetje Lenart in drugi. Spominske žebličke so darovala soselna gasilska društva in zasebniki.

Občinska gasilska zveza je podelila priznanje za 40-letno delo v društvu tovarišu IVANU SAN-TLJU, IVANU BRUMENU in JOŽETU CELETU, priznanja so bila podeljena tudi za 30, 20 in 10-letno delo v gasilstvu.

Po tej svečanosti je bil v cen-

Pomisli - ugani

V 14. številki »Domačih novic« z dne 23. julija smo objavili sliko, ki prikazuje obiskovalce nove trgovine Izbira v Cerkvjenjaku, ko gredo po stopnicah zadružnega doma na dan otvoritve trgovine, ki ima svoj lokal tudi v prvem nadstropju.

Izmed treh pravilnih rešitev smo izžrebali tov. HEDVIKO KAVČIČ iz Kadrenc št. 12, pošta CERKVENJAK. Knjižno nagrado smo ji poslali po pošti.

Danes je vaša naloga, da uganete od kje je napravljen zgornji posnetek.

Rešitve pošljite do 15. septembra na naslov: Uredništvo Domačih novic, Lenart, Radgonska cesta 9.

tru Lenarta prikazan gasilski manever s sodobno opremo. Pri manevru in ostalih prireditvah so sodelovali gasilci iz vseh gasilskih društev Maribora, poklicna gasilska četa iz Maribora, ptujski, radgonski, mursko soboški, ljutomerski in mnogi drugi gasilci.

Pri pripravah za prireditve je veliko pomagala Tovarna avtomobilov Maribor, Okrajna gasilska zveza Maribor in drugi.

Ko so bile končane svečanosti se je pričelo v parku splošno ljudsko veselje. Veseli Svenškov kvintet je zabaval gasilce in negasilce pozno v ponedeljkovo jutro.

Josip Merdaus:

(6)

Pedagoški in materialni normativi za osnovne šole

PRISPEVEK K RAZPRAVI O ZDRUŽEVANJU OSNOVNIH ŠOL

POTREBE PO DODATNI POMOČI

Najbolj so potrebni pomoči pri učenju tisti učenci, ki so napredovali v višji razred z nezadostno oceno v enem ali več učnih predmetih. Redne pomoči pa so potrebni tudi šibki učenci, ki so razred izdelali z zadostnim uspehom. Posebno pozornost moramo posvetiti tudi tistim učencem, ki jih preživljajo samo matere, ki so zaposlene.

Važno je vprašanje kako so učitelji dodatno pomoč učencem sprejeli in kakšen je njihov odnos do dodatne pomoči. Iz dosedanjih statistik je razvidno, da je učiteljsvo nudilo v dodatni pomoči že zelo

mного. Znano je, da imajo prosvetni delavci pri ustvarjanju nove šole — kot neposredni organizatorji in vodje, vsekakor najpomembnejšo in najbolj odgovorno nalogo. Kvaliteta naše šole bo tudi v prihodnje odvisna, razume se, s pogojem, da družbena skupnost poskrbi za nadaljna neobhodna materialna sredstva.

Dosedanje izkušnje so pokazale da so potrebni redne pomoči zares slabi učenci, dvakrat tedensko že od začetka šolskega leta. Uspeh je pri teh učencih viden in se vloženo delo bogato obrestuje. Zanimivo je sicer dejstvo, da se starši doslej ni-

so v večji meri zavzeli za pomoč čeravno njihova pomoč po navadi ne zadostuje več.

Vsekakor bo treba z novim načinom nagrajevanja učiteljev na ustrezen in dovolj spodbuden način poudariti tudi dodatno pomoč, če želimo da bo to delo res kvalitetno in uspešno. Dodatna pomoč se obnese le tedaj, če je učitelj uspel delati individualno z vsakim učencem posebej, glede na to, česa ne zna, koliko znanja mu manjka in kakšen je kot osebnost. Glavni smisel pomoči je prav v tem, da individualno delamo z vsakim učencem posebej tisto, kar posebej po-

trebuje, da ne bo več zaostajal za ostalimi. Preveliko število učencev v skupinah uspešno delo pri dodatni pomoči ovira.

V praksi so problemi napredovanja učencev z nezadostnimi ocenami in dodatne pomoči bolj zapleteni, kakor si jih pogosto zamišljamo. Zato je treba posvetiti tem vprašanjem veliko več pozornosti in skrbi, kakor doslej. Samo z vztrajnim in načrtnim delom vseh ki smo jih zgoraj omenili, je mogoče doseči pri dodatni pomoči takšne uspehe, ki si jih vsi želimo.

(Se nadaljuje)

**RAZPORED FLUOROGRAFIRANJA PREBIVALCEV NA OBMOCJU
SKUPCINE OBCINE LENART V LETU 1964**

(Nadaljevanje in konec)

Datum fluorogr.	Cas od	do	Baza	Za naselja
1. 9. 1964	6.00	12.30	Jurovski dol	Jur. dol, Varda, Malna, Sp., Zg. in Sr. Gasteraj
2. 9. 1964	6.00	11.45	Zamarkova pri Kraner I.	Zamarkova, Partinje, Močna
3. 9. 1964	6.00	9.30	Zg. Zerjavci pri Suman Fr.	Zg. Zerjavci, Sp. Zerjavci
3. 9. 1964	10.15	12.45	Lenart v parku	Lenart, Radehova, Setarova, Lormanje, Spodnji Porčič
4. 9. 1964	6.00	12.00	Lenart v parku	Lenart
Ekipe »B«				
1. 9. 1964	6.00	10.30	Ana pri Kmet. zadrugi	Ana, Kremberk, Froleh, Bačkova — del, Krivi vrh, Zg. Ročica
1. 9. 1964	11.00	12.30	Zg. Ščavnica pri Kocbek Martinu	Zg. Ščavnica, Lokavec, Rožengrunt, Dražen vrh
2. 9. 1964	6.00	12.00	Zg. Ščavnica pri Kocbek Martinu	Zg. Ščavnica
3. 9. 1964	6.00	11.00	Selce pri Zadr. domu	Selce, Dolge njive, Rogoznica, Straže
4. 9. 1964	6.00	10.00	Zavrh pri Zadr. domu	Zavrh, Nadbišec, Cermljenšak, Gradensak
4. 9. 1964	11.00	12.00	Lenart	za zamudnike

**SODELOVANJE MED
TOVARNO IN ŠOLO**

S šolskim letom 1963-64 se je pričelo sodelovanje med »STROJNO TOVARNO MARIBOR« in OSNOVNO ŠOLO JUROVSKI DOL. Osnovna šola v Jurovskem dolu je zaprosila nekatera podjetja v Mariboru za pokroviteljstvo. Odgovora ni bilo od nikoder. Na lepem pa so prišli predstavniki Strojne in obljubili pokroviteljstvo nad šolo, kar je bil sklep njihovega delavskega sveta.

Pokroviteljstvo se nanaša na materialno pomoč in kulturno sodelovanje. Pionirji jurovske šole so že obiskali tovarno in si ogledali njeno proizvodnjo ter se seznanili z delavskim samoupravljanjem. Tovarna je dala šoli razne knjige, ob novem letu je razdelila učencem praktična darila, opremila bo delavnico za tehnični pouk, poleg tega je šoli nabavila televizor.

Ob koncu šolskega leta so šolo obiskali predstavniki »Strojne« in se zanimali za učni uspeh. Pionirji so jim priredili kulturni program.

FILMSKI *spored*
LENART

30. avgusta »SERVISNA POSTAJA« jug. film. komedija
6. septembra »TAJNE ORIENTA« I. del, nemški ČB film

VOLIČINA

30. avgusta »OD ALJASKE DO MEHIKE«, mehiški SC film
6. septembra »MAKARIO«, mehiški film — drama

GRADIŠČE

30. avgusta »ZABRANJEN PLANET«, ameriški fant. CS
6. septembra »DVA«, domači ČB ljubezenski film

PREKLIC

»ANTON TOPLAK«, posestnik iz Nadbišca št. 17 preklicujem kot neresnične očitke, ki sem jih izrekel na škodo KONRADA in KRISTINE KRAMBERGER, delavca in gospodinje iz Dabbišca št. 8.

Naši kraji na letu 1000

Piše: Franc Suman (26)

Gotovo bodo zanimala bralce imena nekdanjih tržanov, pa tudi ostalih prebivalcev, v kolikor sem jih mogel izslediti. Najprej imena trških sodnikov in čas njihove izvolitve:

1. 1528 August Fleischbacher, 2. 1611 Maks Pernhard, 3. 1625 Maks Pernhard, 4. 1650 Tomas Sporer, 5. 1665 Caharija Nürnbergger, 6. 1672 Andrej Bračič, 7. 1676 Jernej Jurschitz, 8. 1695 Johan Noller, 9. 1722 Georg Pinterič, 10. 1724 Filip Zirngast, 11. 1729 Georg Pinterič, 12. 1731 Johan Lesserer, 13. 1734 Georg Pinterič, 14. 1737 Matija Eberl, 15. 1738/40 Bartolomej Zimmer, 16. 1742 Johan

Eberl, 17. 1745 Matija Frassner, 18. 1751 Georg Pinterič, 19. 1752 Matija Frassner, 20. 1757 Kašpar Marič, 21. 1758 Matija Breznik, 22. 1765 Matija Frassner, 23. 1766 Georg Pinterič, 24. 1767 Matija Frassner, 25. Matheus Perneg, 26. 1771 Georg Pinterič, 27. 1772 Franc Rudolf, 28. 1776 Gregor Potočnik, 29. 1777 Johan Urbančič, 30. 1779 Johan Urbančič, 31. 1782 Martin Mrasseg, 32. 1785 Leo Voller, 33. 1784 Johan Urbančič, 34. 1789 Ignac Cmol, 35. Kajetan Hartwig, 36. 1796 Anton Wraflinischitsch, 37. 1800 Matija Fekonja, 38. 1801 Schrambeck, 39. 1805 Karl Schrambeck, 40. 1806 Blaž

Seyfried, 41. 1807 do 1809 Tadej Spitzer, 42. 1813 do 1843 Karl Schrambeck (umrl 5. 7. 1843), 43. 1843 do 1846 Alojz Wenzel, 44. 1847 do 1849 Jakob Spitzky.

Od navedenih trških sodnikov vidimo, da so nekateri bili po dvakrat in tudi večkrat izvoljeni za trškega sodnika, največkrat (35-krat) je bil proti koncu poslovnice dobe trškega sodišča v Lenartu izvoljen Karl Ivan Schrambeck. Od l. 1801 do leta 1805 in od 1813 do 5. 7. 1843, to je do svoje smrti. Zdi se mi prav, da se pri možu, ki je 35 let jemal v roke sodno palico, razen tega

je bil še zdravnik (takrat so ga nazivali ranocelnik, kirurg pa tudi padar) in šolski nadzornik. Schrambeck je bil vedno poštenjak, pravičen, sposoben, ustrežen vsak čas in vsakomur. Postal je kmalu okrajni ranocelnik in višji šolski nadzornik od l. 1827 najdemo v zapiskih trške sodnije, da so ga nazivali Marktoberichter, to je višji trški sodnik. Schrambeck je bil ob svojem času najbolj ugleden in priljubljen tržan. Poročen je bil s hčerko Andreja Spitzky, s katero je imel v zakonu samo eno hčer, ki je poročila dr. Josipa Jorasa. (Se nadaljuje)

Ob praznikih so pri stricu pekli potice. Teta je v jeseni dobivala od kmetov orehe in jih je skrivala na podstrešju. Jakec je rad jedel orehe in jih je tam našel. Dan za dnem jih je hodil jemati. To je delal s strahom. V mislih so mu bili tatovi, o katerih so pripovedovali odrasli.

Govorili so, da tatove vklebejo in jih odpeljejo v zapore, potem, da se krasti ne sme, ker je to velik prekršek in da takšnega človeka ljudje sovražijo. Ko je Jakec jemal orehe je vedno mislil da je tudi on postal tat. Kar je delal ni bilo pošteno, vendar je bila sla po orehih močnejša in teh je bilo vedno manj.

Pred prazniki je teta ugotovila, da bo orehova potica skromna, ker je zmanjkalo orehov. Ona je vedela kdo jih je pojedel, vendar tega stricu ni omenila. Storjenega se je Jakec sramoval. Sklenil je, da tega ne bo več napravil. Tega sklepa se ni držal. V vasi so bile trgovine in pred njihovimi izložbami je Jakec pogosto stal.

Stričevi mu teh dobrot niso kupovali, Jakec pa si jih je zelo želel. Od strica je dobival denar samo za šolske potrebščine s pripombo: »Jakec pazi na denar in ga ne zapravi po nepotrebnem, denar se težko zasluži! Če pa si je Jakec zaželel kakšno dobroto, potem so mu govorili: »Tudi nam niso tega kupovali, ko smo bili otroci!«

IZ naših delovnih KOLEKTIVOV

Tokrat smo obiskali Trgovsko podjetje »Potrošnik« Lenart. O uspehih in težavah v podjetju govorijo direktor, tovariš MIRKO KOŠMRL:

ZADOVOLJIVO DOSEGLI PLAN

V prvem polletju smo izvršili 48 odstotkov letnega plana prometa. Ta odstotek je zadovoljiv, če upoštevamo, da so naše prodajalne v glavnem odvisne od kupne moči kmečkega prebivalstva, ki je v drugim polletju znatno večja kot v prvem zaradi prodaje kmetijskih pridelkov. V zvezi z izpolnitvijo plana moramo poudariti, da je plan v primerjavi z realizacijo v preteklem letu za 80 milijonov višji, če upoštevamo dejstvo, da je dosežen rezultat v prvem polletju več kot zadovoljiv. Na tako izpolnitev plana je vplivala boljša založenost trgovin in povečana prodaja na potrošniški kredit.

UREJANJE LOKALOV

V letošnjem letu smo odprli poslovalnico v Gočevi in samopostrežno trgovino v Lenartu. Za ureditev samopostrežne trgovine je vloženo preko 5 milijonov dinarjev, v Gočevi pa so bile investicije neznatne. Septembra bomo pričeli urejevati poslovalnico v Zg. Ščavnici in jo bomo letos dokončno uredili. Tam bomo iz skla-

je treba nepotrebnih predsodkov o navajenosti na »Križišče«.

USTANAVLJANJE NOVIH POSLOVALNIC

Obstajal je predlog za odprtje nove poslovalnice v Dražen vrhu. Imeli smo že razgovor s predstavnikom KO SZDL in smo se z njim dogovorili za masovni sestanek, na katerem bi rešili tudi to vprašanje. Sestanka ni bilo, ker so v kraju glede nove trgovine zelo različna mnenja. Razgovor je vsakakor potreben, da se mnenja razčistijo. Mi menimo, da smo z naše strani storili korak naprej v tem pogledu.

NIZKI OSEBNI DOHODKI

Osebnih dohodkov v našem podjetju so nizki, saj znaša mesečni prejemek visokokvalificiranega trgovskega delavca na delovnem mestu poslovođa 39.000 din, medtem ko ima kader z nižjimi kvalifikacijami v nekaterih ustanovah znatno višje osebne dohodke. Osnovni vzrok za nizke prejemke je v tem, da je podjetje v lanskem letu in seveda nekaj let nazaj doseglo povprečno razliko v ceni 13,5%. Ta ukrep je bil s strani pristojnih upravnih organov premalo premišljen, če upoštevamo, da so v mestih imela podjetja dovoljeno doseči 16 ali več odstotkov čiste razlike v ceni. Stalna bojazen, da ne bi presegli tega

»POTROŠNIK« LENART

dišnega prostora uredili prodajalno, iz sedanje prodajalne pa skladišče. S tem bo trgovina v Zg. Ščavnici prostornejša in bo solidnejša postrežba. Prebelili smo tudi poslovalnico v Zg. Ščavnici in v Jurovskem dolu, v Zamarkovi pa smo lesena tla zamenjali s teraco tlakom. Samokritično moramo priznati, da kader v nekaterih poslovalnicah nima smisla za zunanjo ureditev lokalov.

VEDNO VEČJI PROMET V SAMOPOSTREŽBI

Po otvoritvi samopostrežbe smo bili zaskrbljeni. Potrošniki so prodajalno gledali od zunaj, v njo pa so redki stopili. Zahvaljujoč sposobnosti zaposlenega kadra v poslovalnici se je stanje hitro izboljšalo. Poslovođa je celo stal na stopnicah in vabil potrošnike. Nekateri gospodinj, ki so prej največ govorile o potrebi po še eni špecerijski trgovini v Lenartu, so po otvoritvi poslovalnice dejale: »Trgovino imate zelo lepo urejeno, toda jaz sem navajena na poslovalnico Križišče in grem rajtja«.

Odpiralni čas špecerijskih trgovin smo uredili tako, da je ena trgovina vedno odprta. Zelo so bile, da naj bi bil en lokal odprt neprekinjeno, tega pa nismo mogli. Z otvoritvijo nove špecerijske trgovine nismo pričakovali povečanja prometa, kar je realizacija v teh mesecih tudi potrdila. Števila zaposlenih ne moremo povečati, ker ne ustvarjamo potrebnih sredstev za njihove osebne dohodke, ki so že sedaj razmeroma nizki, poslovalnica z neprekinjenim delovnim časom pa zahteva dvojno število zaposlenih. Menimo, da je sedaj lahko vsak potrošnik postrežen pravočasno, otestiti pa se

odstotka, je še posebej prišla do izraza v prvem tromesečju letos, ko smo dosegli povprečno razliko v ceni komaj 10,2 odstotka. Novi predpisi o kontroli cen so nas spet postavili v težaven položaj, saj mora razlika v ceni ostati kakor je bila 31. 12. 1963, kar je seveda nevdržno. Inšpekcijski organi po naših trgovinah ugotavljajo, da je na nekatere artikle preveč nabito, menimo pa, da je nujno potrebno, da organ inšpekcije pred sestavo predloga za kaznovanje, upošteva vse okolnosti, ki narekujejo nujnost take kalkulacije pri posameznih artiklih. Vprašanje cen je zelo neurejeno, saj imamo nešteto vrst cen, na katere nima podjetje nobenega vpliva. Trditev nekaterih, da smo dragi, ne drži. Jasen dokaz zato so nizki osebni dohodki.

NAGRAJEVANJE PO UČINKU

Vsaka poslovalnica v Potrošniku je samostojna obračunska enota. Pravilnik o delitvi osebnih prejemkov je za podjetje enoten, vendar si vsaka poslovalnica samostojno deli to, kar ustvari. Iz tega razloga nastajajo tudi precejšnje razlike v osebnih dohodkih med zaposlenimi po posameznih poslovalnicah. Koder dosegajo mesečni plan prometa, so osebni dohodki zadovoljivi, imamo pa poslovalnice, ki plana ne dosegajo, kljub temu, da so za to dani vsi objektivni pogoji. V takih primerih znaša mesečni osebni dohodek kvalificiranega trgovskega delavca samo 20.000 dinarjev. Sistem nagrajevanja po učinku je pravičen, saj dobi vsak po svojem prizadevanju. Tudi uprava je samostojna obračunska enota, ki je odvisna od doseženih rezultatov vsake poslovalnice.

IZGRADNJA PAVILJONOV DRUGO LETO

H gradnji novih trgovinskih paviljonov v Lenartu smo namerali pristopiti že letos, vendar nam banka ni odobrila kredita, upamo, da bomo kredit dobili drugo leto, tako da bomo spomladi pristopili h gradnji. Predračunska vrednost paviljonov je ca. 80 milijonov din.

ZDRUŽEVANJE EKONOMSKO UPRAVIČITI

Ako še obravnavamo združevanje trgovskih podjetij menimo, da je pri tem treba upoštevati dvoje, in to koristi družbe in potrošnika. Izdelati bi bilo treba analize, iz katerih bi bila razvidna ekonomska upravičenost in potreba združenja. Ako analize pokažejo koristnost združitve, je potrebno to storiti.

OBVESTILO

Izdelan je predlog arondacije zemljišč za del k. o. Drvanja. Agrokombinat KZ Lenart je vložil predlog arondacije za del zemljišč v k. o. Drvanja. Za prizadeje posestnike je predlog arondacije objavljen in na vpogled na KU Benedikt v času od 15. 8. do 15. 9. 1964 in v upravi Skupščine občine Lenart soba št. 3/II v istem času.

V tem času naj bi dali prizadeti lastniki k predlogu svoje pripombe. Arondacijsko območje obsega 76,15,49 ha zemljišč. Namenjena je za živinorejsko proizvodnjo. Središče kompleksa je drvanjski grad, kjer bi z manjšimi adaptacijami uredili prostor za 250 stajišč za mlado govedo.

Za zamenjo za zemljišča v arondacijskem kompleksu so na razpolago raztrešena zemljišča v k. o. Drvanji in k. o. Benedikt.

Po preteku 30 dni po objavi bo o predlogu razpravljali — s podanimi pripombami s strani prizadetih posestnikov — svet za kmetijstvo Skupščine občine Lenart.

Oddelek za gospodarstvo

PISMA BRALCEV

Franc Goričan iz Gradišča nam je poslal zanimivo pismo, v katerem govori o izgradnji ceste Negova—Benedikt—Gradišče. Med drugim piše, da so kmetje vrsto

OGLASI

Skupščina občine Lenart sprejme v honorarno službo delovno moč za čiščenje prostorov Krajevne urada Gradišče. Prošnje, kolkovane s 50 din naj interesenti vložijo najkasneje do 30. avgusta 1964 na Skupščino občine Lenart. Osebnih dohodkov po pravilniku.

Prodaj električni stroj za popravilo nogavic. EMILJA ZAKEL-ŠEK, Lenart, Radgonska cesta 21.

Takoj sprejemam za pastirja šolo prostega fanta ali dekleta. Nudim hrano in stanovanje ter 300 din dnevno. Naslov v uredništvu.

Dobro ohranjeno sobno in kuhinjsko pohištvo, rabljena okna in okovje za levi ter desni štedilnik prodam. Ogled ob nedeljah dopoldne v Lenartu, Ptujška cesta 53.

Levi zidan štedilnik s ploščicami, prvovrsten sadni mlin, kadi in različne sode proda Krajnc Franc, Voličina 71.

let uporabljali cesto, ki vodi iz Negove preko Gradišča proti Ptujju in Mariboru. S konjsko vprego so po tej cesti nemoteno vozili na trg kmetijske pridelke. Omenjena cesta je sedaj v slabem stanju in je potrebno zgraditi novo. Na območju KS Gradišče je že delno obnovljena 1 km ceste in je potrebno, da KS Benedikt in Gradišče v sodelovanju nadaljujeta z delom. Vsled pomanjkanja finančnih sredstev bo potrebno pristojevo delo. Tovariš Goričan v svojem pismu še posebej poudarja, da je izredno važna naloga občanov, da gre na zbor volivcev in sestanke krajevne skupnosti. Tam je potrebno iznesti mnenje in se dogovoriti o raznih komunalnih delih. Žal je udeležba na zborih volivcev slaba.

Vaščani imajo premajhen interes za delo na cestah, ker se predolgo zavlačuje s plačilom. Pravilno bi bilo, da so delavci za komunalna dela plačani mesečno.

Hvala za pismo in ponovno se oglasite! — Uredništvo

STARO SE UMIKA PRED NOVIM

Središče Lenarta zadnje leto temeljito obnavljajo. Nedavno so podrli hišo, v kateri je bilo cestno nadzorstvo. Na našem posnetku pa vidite del zidu in vrata nekdanje banke. To hišo je leta 1790 dal zgraditi Andrej Spitz, priseljenc iz Sentvida pri Udinah. Z umikom dveh hiš se bo središče naselja razširilo. Bolj vstran od ceste bodo zgradili novi poslopji.